

FISKBRANSCHENS
RIKSFÖRBUND

Göteborg 2024-12-20

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia:
li.fjr@regeringskansliet.se

Yttrande i anledning av remiss av redovisning av uppdrag om att föreslå ett system med överlåtbara fiskerättigheter i demersalt fiske, dnr. LI2024/00800

Fiskbranschens Riksförbund (FR), Sweden Pelagic Federation PO (SPF) och Sveriges Fiskares PO (SFPO) har erhållit rubricerad remiss; vi har valt att avge ett gemensamt yttrande i denna för svenskt yrkesfiske i allra högsta grad viktiga och angelägna sak.

FR företräder landbaserade näringar såsom förstahandsmottagning, beredning, förädling, grossistverksamhet och detaljisthandel från svenskt demersalt fiske. Förbundet representerar över 165 företag som årligen omsätter över 17,8 miljarder kronor och har över 5 000 anställda.

SPF företräder det pelagiska fisket och har medlemmar med fartyg från 5 till över 60 meter som fiskar med pelagisk trål, not, krok och garn. Medlemmarna står varje år för ca 90 % av den totalt fiskade volymen i Sverige.

SFPO företräder cirka 230 fiskefartyg verksamma företrädesvis inom det demersala fisket. SFPO har medlemmar längs hela den svenska kusten, från Koster till Kalix. SFPO står för ett långsiktigt hållbart fiske och medlemmarna är bland de bästa när det handlar om skonsamhet, selektivitet och kvalitet.

Vi är samtliga fullständigt överens om att det akuta behovet av ett nytt fungerande förvaltningssystem för svenskt demersalt yrkesfiske är mycket stort. Den nuvarande ordningen är helt enkelt ej längre hållbar.

FR har inte inkluderats i Havs- och Vattenmyndighetens utredningsarbete. Av förslaget framgår inte någon beskrivning av svensk infrastruktur i land eller konsekvensutredning av vad det föreslagna systemet kan få för effekter på landningsmönster och därmed service för såväl fiske som för näringskedjorna i land. FR menar att konsekvenserna för landbaserade näringar – liksom svensk livsmedelsförsörjning – måste klargöras, alternativt utredas vidare. FR är positivt inställt till det föreslagna systemet under förutsättning att landningsmönster och kontinuerlig tillgång av råvara för beredning, förädling och konsumtion behålls och stärks genom systemet.

Svenskt yrkesfiske är en viktig producent av marina livsmedel. För att kunna fullgöra den uppgiften behövs en fungerande och modern ordning för det demersala fisket som möjliggör för fortsatt långsiktigt hållbart och lönsamt fiske.

Svenskt yrkesfiske är nu hårt prövat till följd av den nära förestående utbyggnaden av havsbaserad vindkraft. Viktiga fiskeplatser har genom av regeringen fattade beslut förlorats. Behovet av en strukturalisering av det demersala yrkesfisket var stort redan tidigare, men har till följd av den havsbaserade vindkraftsutbyggnaden ökat ännu mer och situationen är inom kort kritisk.

SPF och SFPO har mer eller mindre varit involverade i den process som ägt rum tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten inför deras slutredovisning av regeringsuppdraget. FR, SPF och SFPO ställer oss samtliga i all väsentlig huvudsak bakom vad Havs- och vattenmyndigheten anför i sin slutredovisning. Vi har en samsyn vad gäller behovet av en ny ordning som leder till ett förenklat regelsystem, bättre förutsägbarhet och högre lönsamhet som i sin tur kan leda till bättre förutsättningar för investeringar i modern och mer miljövänlig teknik och anpassning av fiskekapaciteten till tillgängliga fiskemöjligheter. SPF och SFPO anser att ett nytt system gynnar småskaligt kustnära fiske och säkerställer stabila och säkra leveranser till marknaden.

Vi är dock inte okritiskt positiva till myndighetens slutredovisning. Såsom även framförts under processen är vi kritiska till den maktförskjutning som följer av förslaget, från fisket till Havs- och vattenmyndigheten. Slutredovisningen innehåller oklarheter som behöver klargöras, exempelvis med avseende på ägarskap och försämringar av fiskelags rättssäkerhet. En annan aspekt som behöver lyftas in avser säkerheter för kreditgivares beviljande av krediter till fiskelag.

Koncentrationsgränserna bör vara kopplade till det faktiska ägandet av fiskerättigheter och inte till fisket som sådant. Detta bör ses över även i det pelagiska systemet. Effekter av lagändringar måste noga analyseras med avseende på effekter för det pelagiska systemet. Adekvat kvottäckning (ett krav på en minsta nivå för att få påbörja en fiskeresor med ett visst redskap) är en onödig detaljreglering och något som inte behövs i ett förvaltningssystem med överlåtbara fiskerättigheter (det ansvaret ska åvila den enskilde fiskaren).

Svenskt yrkesfiske regleras huvudsakligen av EU:s gemensamma fiskeripolitik (GFP). Mot bakgrund av att lejon delen av medlemsstaterna redan har system likt det av Havs- och vattenmyndigheten och oss förordade finns många fördelar även utifrån den aspekten med en ny rättighetsbaserad ordning för det demersala fisket.

Det är vår gemensamma och fasta uppfattning att ett system, såsom förordat av Havs- och vattenmyndigheten, med individuella fiskerättigheter i det demersala fisket, med de anmärkningar som angetts ovan, måste införas så snabbt som möjligt. De påpekade bristerna bör snarast utredas och

åtgärdas i samråd med näringen. Avslutningsvis vill vi framföra vår fasta önskan att ett införande av ett nytt system för det svenska demersala fisket ska införas så skyndsamt som möjligt.

Dick Höglund
Ordförande, Sweden Pelagic Federation

Krishan Kent
Ordförande, Fiskbranschens Riksförbund

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande, Sveriges Fiskares PO